

Terminologie

In functie van een goed begrip van de in het beheerplan en de funeraire databank gehanteerde termen, hieronder een overzicht van termen en een korte verklaring.

Termen burgerlijke stand

Graf

De plaats waar iemand begraven is: "gewone grond" en "concessie", valt volledig onder toezicht en beheer van de gemeente

- "gewone grond" = gratis voor minstens 10 jaar, kan niet verlengd worden. Afhankelijk van gemeentelijke reglementen kan deze periode langer zijn.
- "concessie" = betaling aan gemeente voor gebruik van grond voor een bepaalde periode, die verlengd kan worden cfr. wettelijke voorschriften. Enkel een graf (dit kan volle aarde zijn of een grafkelder) wordt in concessie gegeven, niet een grafteken.

Grafteken

Tastbare constructie opgericht door de familie ter aanduiding van een graf; de familie beslist tot bouw van grafteken. Veelal is hier aparte toestemming nodig van de gemeente aangezien dit geplaatst wordt op een stuk grond dat in concessie wordt gegeven.

Peterschap – Hergebruik

Vrijwilligers/particulieren kunnen de gemeente ondersteunen in het beheer van waardevolle graftekens die na het aflopen van de vergunning in bezit zijn gekomen van de gemeente. Voor deze erfpacht wordt een contract opgemaakt waarin de periode, de voorwaarden, wat ten minste moet hersteld worden enz. is opgenomen en er wordt duidelijk gesteld dat het grafteken bezit blijft van de gemeente die toezicht uitoefent op het goede beheer.

- Hergebruik: de oude vergunning wordt opnieuw in concessie gegeven. In plaats van het oude grafteken af te breken blijft het staan.
 - De gemeente heeft inkomsten voor grafconcessie
 - De concessionaris draagt de kosten voor onderhoud en herstel/renovatie van het hergebruikte grafteken.
- Peterschap: derden onderhouden het grafteken zonder meer

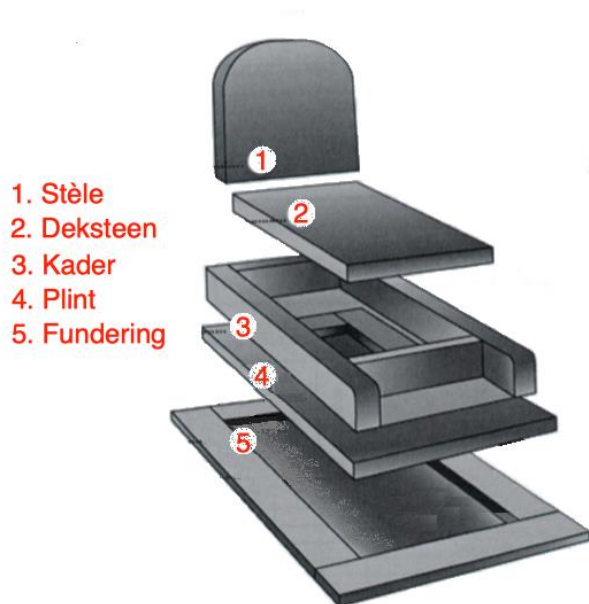
Typologie van graftekens

Een graf is de plaats waar iemand begraven is. Het grafteken is het voorwerp dat op het graf is aangebracht. Hieronder worden zuivere graftypes verklaard. Deze types worden geregeld

TERMINLOGIE FUNERAIR ERFGOED

Bijlage beheersplan

aangetroffen op de Belgische begraafplaatsen. Meer dan eens werden er in één grafteken meerdere types gecombineerd.

Aedicula (portiek)

Een aedicula of portiek bestaat uit een colonnade van twee of meer zuilen of pilasters die geplaatst zijn voor een achterwand en bekroond worden met een hoofdgestel en een fronton. Op die manier wordt een nis gevormd, waarin een grafschrift, een decoratief element of een sculptuur kan worden opgesteld.

Afgebakende graftuin

Een afgebakende graftuin is een op het grafperceel aangeduide zone waarop planten en bloeien kunnen geplant worden. De graftuin kan afgebakend zijn door boordstenen in blauwe hardsteen,

eventueel zijn daar bovenop paaltjes met kettingen, hekwerk of een muurtje gezet. Mettertijd zijn een aantal graftuinen gevuld geworden met kiezels of bedekt met een plaat.

Baldakijn

Een baldakijn is een overhuiving op vier zuilen ter bescherming en accentuering van een sculptuur of decoratief element of symbool, zoals een urne, een vaas of een kruis.

Cippe of cippus

De cippe of cippus is een blok op vierkant grondplan dat bovenaan aan elke zijde afgewerkt is met een driehoekige fronton en waarvan de hoeken uitgewerkt zijn als gestileerde palmet-acroteria.

Kruis

Een kruis kan als applicatie of als type worden gehanteerd; er zijn verschillende soorten zoals het Latijns kruis, leliekruis, Keltisch kruis, boomkruis, enz.

Grafplaat

De grafplaat is een in de vloer of in een gevel ingewerkt paneel.

Obelisk

De obelisk is een vrijstaand bouwelement met vierkant grondvlak, naar boven toe verjongend en afgewerkt met een piramidevormige bekroning (piramidion).

Pinakel

Een pinakel bestaat uit een verjongende schacht en een spits die bekroond wordt met een kruisbloem. De schacht is vaak voorzien van drielobbige nissen. De spits is bezet met hogels, knopvormige ornamenten en/of gekruld bladwerk.

Sarcofaag

Een sarcofaag kan heel divers uitgewerkt zijn; doorgaans balkvormig, met overkragende deksteen met geprofileerde rand tot een stenen uitwerking van een doodskist. De deksteen kan zowel hellend als vlak opgevat zijn.

Stèle

De stèle is een vrijstaand opstaand paneel. De uitwerking gaat van sober tot sterk uitgebouwd.

Urne/Vaas/Vuurvaas

Een vaas of urne fungeert doorgaans als onderdeel van een grafteken, maar kan ook als zelfstandig grafteken voorkomen. Het kan gaan om een open vaas, een vuurvaas of een gesloten vaas; die laatste kan ook geïnterpreteerd worden als urne.

Zerk

Een zerk is een liggend paneel ter bedekking van het grafperceel

Een hellende zerk is een schuin geplaatst paneel, ter bedekking van het grafperceel. Het is strak uitgevoerd, zonder profielen.

Zuil

Een zuil is een vrijstaand bouwelement met cirkelvormig basis, een rechtopgaande schacht en kapiteel. De zuil is al dan niet voorzien van een voetstuk, van cannelures of zuilringen.

Bij een gebroken zuil is de schacht symbolisch afgebroken. Er is geen uitgesproken voorkeur voor de gecanneleerde of de gladde schacht.

Terminologie schadebeelden

Scheur

De steen is nog heel, maar er is een lijn zichtbaar waar zich een barst zou kunnen vormen

Barst

De steen is op een bepaalde lijn niet meer heel, maar alle stukken liggen nog op de juiste plaats. Soms gaat het om een gezette barst en is herstel niet dringend of niet nodig.

Breuk

Op de plaats van de barst is de steen ingevallen.

Symboliek

Bidbankje

Plaat in blauwe hardsteen of wit marmer, geplaatst op smallere voet. Verwijzend naar het eeuwig gebed van de nabestaanden, opdat de tijd in het vagevuur zou worden ingekort.

Handen in elkaar

Symbool van echtelijke liefde, over de dood heen

Urne

Verwijzing naar de onoverkomelijke dood.

Palmtak

Verwijst naar triomf; van kunstenaar die eeuwige roem ontvangt vanwege zijn werken, voor de martelaar-gesneuvelde omdat die zijn leven gaf en eeuwige roem oogst, of in christelijke context de overwinning van het leven over de dood door het offer van Christus.

Materialen

De meest voorkomende materialen zijn blauwe hardsteen, marmer, graniet en granito. Voor de opschriftplaat wit marmer, marbriet en graniet.

Soms is het graniet origineel en past het in het concept. Soms zijn granieten platen aangebracht op arduinen dekstenen van sarcofagen of op een verdiept opschrift van een stèle. Veelal is dit niet gepast; door de plaats, de dikte of de kleur of omdat het niet in het concept past.

Kettingen zijn in brons, ijzer en ook in het erg lichte ZAMAK (een handelsmerk voor een legering met zink als belangrijkste component. De legeringen hebben een relatief laag smeltpunt en kunnen gemakkelijk worden gegoten. De belangrijkste componenten zijn zink en aluminium, met kleine hoeveelheden magnesium en koper.)